

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJII
STUDIA CROATICA

Sukladno načelima otvorenosti i javnosti rada Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, vladavine prava, legitimnih očekivanja nastavnika i studenata, znanstvene i nastavne izvrsnosti, radi prepoznatljivosti i razumijevanja studijskoga programa filozofije i kulture i organiziranja mobilnosti nastavnika i studenata, temeljem članka 6. stavka 2. točke 2.2.B. Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu od 18. srpnja 2008. (klasa 602-04/08-10/30, ur. broj 380-04-39-08-1), privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 8. sjednici u XXVII. akademskoj godini održanoj 27. ožujka 2019. donijelo je

O D L U K U

- I. Prihvaća se opis izbornoga predmeta *Nova etička kultura* na preddiplomskom sveučilišnom studiju filozofije i kulture u obrascu, koji je sastavni dio ove Odluke.
- II. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 27. ožujka 2019.

Klasa: 640-01/19-2/0003

Ur. broj: 380-1/1-19-018

Pročelnik

izr. prof. dr. sc. Mario Grčević

Dostaviti:

1. Predstojnik Odsjeka za filozofiju
2. Predmetni nastavnik
3. Ured za osiguravanje kvalitete – za Očevidnik studijskih programa
4. Pismohrana

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Ante Čović		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–3.
1.2. Naziv predmeta	Nova etička kultura		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	3
1.3. Suradnici	Matija Mato Škerbić, prof.		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	15 + 0 + 15
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski studij filozofije i kulture		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	25
1.5. Status predmeta	☐	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	Ciljevi predmeta su da se studente u prvom koraku uputi u osnovne kategorije i kategorijalna ograničenja tradicionalne etike u suočenju s izazovima znanstveno-tehničke civilizacije. Zatim da im se približe povijesne okolnosti („heuristika straha“) i idejna strujanja kojima je artikulirana potreba za novim razumijevanjem odgovornosti („etike budućnosti“) te da ih upozna s najznatnijim projektima u sklopu nove etičke kulture, a također i s devijacijama koje se očituju suvremenim formama zloporabe etike, etičkih tijela i postupaka. Kombinacijom predavanja, studentskoga izlaganja i seminarske rasprave žele se postići didaktički ciljevi egzistencijalnoga uživanja i kompetentnoga pristupanja problemima suvremenoga svijeta. Problemsko produbljivanje i dodatna atraktivnost gradiva postići će se uključivanjem gostujućih eksperata za pojedine teme. Osim stjecanja teorijskih kompetencija cilj je predmeta doprinijeti praktičnom osposobljavanju za korektno sudjelovanje u radu etičkih i bioetičkih tijela.			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Upisan preddiplomski studij filozofije i kulture.			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<p>Nakon upisanoga studija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ispravno tumačiti relevantne pojmove i probleme bioetike i novih etičkih kultura - kritički analizirati i samostalno čitati relevantne izvorne tekstove - primijeniti teorijske spoznaje u praktične svrhe - samostalno pripremiti filozofska odnosno bio-etička izlaganja i pisane seminare 			
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati i opisati temeljne pojmove i distinkcije etike 2. Analizirati i vrjednovati značajke znanstveno-tehnološkoga napretka unutar društvenoga okružja te razloge nastanka bioetike 3. Definirati i opisati temeljne pojmove, osobe, autore i djela ključna za razvoj bioetike odnosno novih etičkih kultura 4. Nabrojati, pokazati i objasniti temeljne sklopove novih etičkih odnosno bioetičkih problema i njihova društvena očitovanja 5. Orijentirati se u sklopovima bioetičkoga i znanstvenoga mišljenja 6. Primjenjivati integrativno mišljenje, poštovati princip interdisciplinarnosti i pluriperspektivnosti 			

	7. Promišljati i orijentirati se u ključnim moralnim dilemama čovjeka danas, kao i u mogućim moralnim dilemama u profesionalnom i javnom životu 8. Prepoznati i detektirati forme zlorabe etike, etičkih tijela i postupaka								
2.5. Opis sadržaja predmeta	1. Uvodno predavanje 2. Etika – osnovni pojmovi i pojmovna razgraničenja 3. Tradicionalna etika: moralna odgovornost unutar moralne zajednice (I. Kant 1) 4. Tradicionalna etika: moralna odgovornost unutar moralne zajednice (I. Kant 2) 5. Kritika tradicionalne etike (H. Jonas) 6. Bioetika kao ključni oblik „etike budućnosti“ – nastanak bioetike (V. R. Potter) 7. Razvojne preobrazbe bioetike – integrativna bioetika (koncept i projekt) 8. Europska bioetika (Fritz Jahr) 9. Odgovornost za ne-ljudska živa: Čovjek i životinja 10. Odgovornost za ne-ljudska živa bića: Čovjek i biljka (GMO) 11. Bioetika i nova epoha (prevlast tehnike ili nastavak ljudske povijesti) 12. Veliki projekti nove etike: H. Küng – Svjetski <i>ethos</i> ; P. Ulrich – Integrativna gospodarska etika 13. Etika i šport 14. Etika i pravo (I. Kant, Metafizika ćudoređa) 15. Nova etička nekultura – zloraba etike								
2.6. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava				☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			2.1. Komentari:	
2.8. Obveze studenata	Pohađanje nastave, pisanje i izlaganje seminarskoga rada te polaganje usmenoga ispita.								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit	DA	
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)		
	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)		
	Kolokvij		NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)		
	Projekt		NE	Pisani ispit		NE	Broj bodova po ECTS-sustavu (ukupno)	3	

	Naslov	Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
2.10. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	<p>Napomena: student za ispit, u dogovoru s nastavnikom, bira jedan programski tekst (pod rednim brojevima 3., 9. ili 13.) te 1-2 knjige/članka s popisa obvezatne literature.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ante Čović, <i>Etika i bioetika. Razmišljanja na pragu bioetičke epohe</i>, Pergamena, 2004. 2) Ante Čović, „Bioetička zajednica kao temelj odgovornosti za ne-ljudska živa bića“; u: <i>Od nove medicinske etike do integrativne bioetike</i>, zbornik radova, ur. A. Čović,/N. Gosić/L. Tomašević, Pergamena/Hrvatsko bioetičko društvo, Zagreb, 2009. 3) <i>Deklaracija o svjetskoj etici</i>, Parlament svjetskih religija, Chicago, 4. rujna 1993. 4) Hans Jonas, <i>Princip odgovornost. Pokušaj jedne etike za tehnološku civilizaciju</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990. 5) Hrvoje Jurić, <i>Etika odgovornosti Hansa Jonasa</i>, Pergamena, Zagreb, 2010. 6) Immanuel Kant, <i>Kritika praktičkog uma</i>, Naprijed, Zagreb, 1974, 1990. 7) Immanuel Kant, <i>Metafizika čudoređa</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1999. 8) Ivica Kelam, <i>Genetički modificirani usjevi kao bioetički problem</i>, Pergamena et al., Zagreb/Osijek, 2015. 9) <i>Lošinjska deklaracija o biotičkom suverenitetu</i>, Mali Lošinj, 16. lipnja 2004. 10) Mile Marinčić, <i>Integrativna gospodarska etika Petera Ulricha i novija etička strujanja</i>, Pergamena, Zagreb, 2016. 11) William John Morgan, <i>Ethics in Sport</i>, Human Kinetics, Illinois, 2017. 12) Amir Muzur/Iva Rinčić, <i>Van Rensselaer Potter i njegovo mjesto u povijesti bioetike</i>, Pergamena, Zagreb, 2015. 13) Ivan Pađen, „Etičko povjerenstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ne jamči prava na odvjetnika i na žalbu“, Nacional, 27. studenoga 2018. 14) Van Rensselaer Potter, <i>Bioetika. Most prema budućnosti</i>, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci et al., Rijeka, 2007. 15) Iva Rinčić/Amir Muzur, <i>Fritz Jahr i rađanje europske bioetike</i>, Pergamena, Zagreb, 2012. 16) Marija Selak, <i>Ljudska priroda i nova epoha</i>, Naklada Breza, Zagreb, 2013. 17) Peter Singer, <i>Oslobođenje životinja</i>, Ibis-grafika, Zagreb, 1998. 		
2.11. Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ivan Cifrić, <i>Bioetička ekumena</i>, Pergamena, Zagreb, 2007. 2) Vittorio Hösle, <i>Filozofija ekološke krize</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1996. 3) <i>Integrative Bioethik und Pluriperspektivismus</i>, hrsg. von Ante Čović, Academia Verlag, Sankt Augustin, 2011. 4) Hrvoje Jurić, "Uporišta za integrativnu bioetiku u djelu Van Rensselaera Pottera", u: <i>Integrativna bioetika i izazovi suvremene civilizacije</i>, ur. V. Valjan, Bioetičko društvo u BiH, Sarajevo, 2007., str. 77-99. 		

	<p>5) <i>Fritz Jahr and the Foundations of Global Bioethics: The Future of Integrative Bioethics</i>, eds. Amir Muzur, Hans-Martin Sass, LIT Verlag, Berlin/Münster/Wien/Zürich/London, 2012.</p> <p>6) Nikola Visković, <i>Kulturna zoologija</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2009.</p> <p>7) Ivana Zagorac, <i>Bioetički senzibilitet</i>, Pergamena/Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku, Zagreb, 2018.</p>
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	